

ສຶກສາສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານໃນປື້ມເລື່ອງ “ນິທານພື້ນເມືອງ”

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ກິແດງ ພອນກະເສີມສຸກ

ໂພທອງ ຊາທຳມາ¹, ຈັນທະພອນ ໄຊວົງສານ, ສິມເພັດ ສິລິກຸນ ແລະ ລັດຕະນາ ຈັນທະພອນ

ພາກວິຊາພາສາລາວ-ວັນນະຄະດີ, ຄະນະພາສາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

¹ຕິດຕໍ່ພົວພັນ: ໂພທອງ ຊາທຳມາ,
ຄະນະພາສາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ
ສຸພານຸວົງ,
ເບີໂທ: +856 20 55171003,
ອີເມວ:
phonthongsa@su.edu.la

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:
ການສົ່ງບົດ: 13 ມິຖຸນາ 2022
ການປັບປຸງ: 13 ພຶດສະພາ 2023
ການຕອບຮັບ: 25 ພຶດສະພາ 2023

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສາມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສຶກສາປະເພດບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດຢູ່ໃນ
ປື້ມເລື່ອງ “ນິທານພື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ເຊິ່ງເປັນການສຶກສາທາງຄຸນະພາບ
ໂດຍການວິເຄາະຂໍ້ມູນຂັ້ນສອງ ຈາກເອກະສານເລື່ອງໃນປື້ມນິທານພື້ນເມືອງລາວ
ເຫຼັ້ມ 2 ຕາມແນວຄິດທົດສະດີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ຜົນການສຶກສາຜົບວ່າ: ສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານ ປາກົດທັງໝົດ 30 ສຳ
ນວນ ແລະ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ປະເພດຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ, ບຸກ
ຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ດັ່ງມີລາຍ
ລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດມີ 2 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະ
ຊາດມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33% ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງ
ມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33%.

ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດມີ 2 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສັດມີ 23
ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33% ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານຜູກມີ 2 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ
6.66%.

ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງເໝືອທຳມະຊາດມີ 1 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສ່ວນ
ບຸກຄົນມີ 3 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 10%.

ຈາກຜົນການສຶກສາຂ້າງເທິງນັ້ນ ປາກົດວ່າບຸກຄະລາທິຖານສັດມີຫຼາຍທີ່
ສຸດຄື 23 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 76.77% ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດເຫັນໜ້ອຍ
ແມ່ນມີ: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33%, ບຸກ
ຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33% ສ່ວນບຸກ
ຄະລາທິຖານມະນຸດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານພະລັງອຳນາດແມ່ນບໍ່ປາກົດເຫັນ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ບຸກຄະລາທິຖານ, ໂວຫານ, ພາບຜິດ.

The Study Personification in Story “Lao Folk Tales” Compile by Kidaeng Phonekasermouk

Phothong SATHAMMA¹, Chanthaphone XAYVONGSAN, Somphet SIRIKOUN,
Lattana CHANTHAPHONE

Department of Lao-Literature, Faculty of Languages, Souphanouvong University, Lao PDR

¹Correspondence:

Phothong SATHAMMA,
Faculty of Languages,
Souphanouvong
University,
Tel: +856 20 55171003,
E-mail:
phonthongsa@su.edu.la

Article Info:

Submitted: Jun 13, 2022
Revised: May 13, 2023
Accepted: May 25, 2023

Abstract

The objective of the research aims to study the types of idiomatic personification that appear in the storybook “Lao Folktales’ book2” which is to approach the qualitative study in order to analyze the secondary data from the storybook on Lao Folktales’book 2 in accordance with those theories’ determination.

The main finding of the research found that: all idiomatic personifications were occurred 30 idioms and divided into 3 categories: Non-living Personification, Living Personification, and Supernatural Personification as the following details:

Non-living personification comprised of 2 things: Natural Personification had got 1 idiom equaled 3.33% and Inventive or constructional Personifications found 1 idiom covered 3.33%.

Living Personification consisted of 2 things: Animal Personification had got 23 idioms equaled 76.66% and Plant Personification found 2 idioms covered 6.66%.

Supernatural Personification discovered 1 thing: Individual Personification had got 3 idiomsequaled10%.

Based on the result of the research revealed that the animal personification had found the most idiom which demonstrated as 23 idioms covered 76.66% and the personification which the least appeared in the storybook there were: Natural Personification had got 1 idiom equaled 3.33% and Inventive or constructional.

Personifications found 1 idiom covered 3.33% whilst the human personification and the power personification were not found.

Keywords: Personification, Phrase, Figure of Speech.

1. ພາກສະເໜີ

ໃນວົງການປະດິດແຕ່ງບົດປະພັນວັນນະຄະດີປະເພດ ວັນນະຄະດີຜູ້ແຕ່ງກໍຄືນັກປະພັນ, ນັກກະວີລ້ວນ ແຕ່ໄດ້ໃຊ້ສະຕິປັນຍາ, ຄວາມຮູ້ສຶກນິກົດ, ຄວາມຮູ້ຄວາມ ສາມາດສະຫຼາດຫຼັກແຫຼມທີ່ຕົນມີມານຳໃຊ້ພາສາເຂົ້າໃນ ການສ້າງສັນຜົນງານບົດປະພັນຂອງຕົນໃຫ້ອອກມາດີທີ່ສຸດ ເຊິ່ງໄດ້ເລືອກເຟັ້ນເອົາຄຳສັບ, ສຳນວນພາສາທີ່ມ່ວນອອນ

ຊອນ, ເກາະກ່າຍ, ຄ້ອງຈອງເໝາະສົມ ແລະ ມີຄວາມໝາຍ ມາຈັດຮຽງໃສ່ກັນອອກມາເປັນບົດເລື່ອງຕ່າງໆທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບສັງຄົມຊີວິດຕົວຈິງໃນສັງຄົມສະໄໝນັ້ນກໍຄືປັດຈຸບັນ ເຊິ່ງການໃຊ້ພາສາໃນວັນນະຄະດີບາງຄັ້ງຈະຕ້ອງໄດ້ ເລືອກເຟັ້ນພາສາຢ່າງພິພິດັດ ແລະ ລະອຽດອ່ອນກວ່າ ການໃຊ້ພາສາສື່ສານໂດຍທົ່ວໄປດັ່ງທີ່ ວິຊາ ກົງກະນັນ (1990) ໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ: “ ພາສາວັນນະຄະດີນັ້ນຕ່າງຈາກ

ພາສາໃນຊີວິດປະຈຳວັນບ່ອນວ່າ ພາສາວັນນະຄະດີເປັນພາສາທີ່ກະທົບ ແລະ ຝັງໃຈ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ອ່ານ ຫຼືຜູ້ຟັງເກີດຄວາມສະເໜີອນອາລົມ ແລະ ເປັນພາສາທີ່ຜູ້ປະຊາຊົນໄດ້ຄັດເລືອກເປັນພິເສດ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ອ່ານ ແລະ ຜູ້ຟັງເກີດຄວາມປ່ຽນແປງພາຍໃນຈິດໃຈ ກໍຄືເກີດຄວາມຮູ້ສຶກ, ຄວາມຄິດ, ອາລົມ ຫຼືເຫັນພາບຢ່າງທີ່ຜູ້ໃຊ້ຮູ້ສຶກ “.

ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າໄດ້ມີມູນເຊື້ອທາງດ້ານວັນນະຄະດີທີ່ອຸດົມສົມບູນທັງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການປະດິດແຕ່ງ ເຊິ່ງໃນນັ້ນກໍມີວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງ. ເມື່ອເວົ້າເຖິງວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງແລ້ວມັນກໍເປັນບົດປະຊາຊົນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເພາະວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງກຳເນີດເກີດຂຶ້ນໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຕໍ່ສູ້ຕ້ານໄພທຳມະຊາດ ແລະ ການຕໍ່ສູ້ທາງສັງຄົມ ທີ່ສ້ອງແສງເຖິງຄວາມມັ່ງມາດປາຖະໜາຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບແນວຄິດຂອງ ສອນສະນິດ ບຸນຕາວົງ (2012) ທີ່ໄດ້ກ່າວວ່າ ຈຸດພິເສດອີກອັນໜຶ່ງຂອງວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງລາວກໍຄືມີລັກສະນະສະເພາະຂອງແຕ່ລະຊົນເຜົ່າ ແລະ ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ; ວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງແມ່ນມີຫຼາຍປະເພດ ເຊັ່ນ: ເທບນິຍາຍ, ພື້ນສືບ, ນິທານຜື່ນເມືອງ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ມີສິລະປະການປະດິດແຕ່ງຂອງນັກປາດບູຮານ, ນັກປະຊາຊົນ ຫຼືນັກກະວີ ອັນມີຄວາມໂດດເດັ່ນທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ສິລະປະການປະດິດແຕ່ງ.

ການນຳໃຊ້ພາສາ, ການນຳໃຊ້ສຳນວນໂວຫານ ຫຼືສຳນວນພາບພິດ ກໍແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງສິລະປະປະດິດແຕ່ງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ອ່ານຮັບຮູ້ເຖິງສຸນທະລີຍະພາບທາງພາສາ ຫຼື ຄວາມສວຍງາມອອນຊອນທາງພາສາເຊິ່ງການໃຊ້ພາສາໃນວັນນະຄະດີ ແມ່ນມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ ແລະ ພິຖິພິຖານກວ່າການໃຊ້ພາສາສື່ສານໂດຍທົ່ວໄປ. ສະນັ້ນ, ພາສາຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການປະດິດແຕ່ງບົດປະຊາຊົນວັນນະຄະດີ ຖ້າຫາກພາສາມີຄວາມໜ້າສົນໃຈກໍຈະເຮັດໃຫ້ບົດປະຊາຊົນນັ້ນມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ຫຼື ການປະດິດແຕ່ງກໍຈະມີຄວາມມ່ວນອອນຊອນ ເປັນຕາໜ້າສົນໃຈເຮັດໃຫ້ຜູ້ອ່ານຄ້ອຍຕາມໄປນຳໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ນິທານຜື່ນເມືອງກໍແມ່ນວັນນະຄະດີປະເພດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ພາສາໃນການປະດິດແຕ່ງທີ່ມີຄວາມໂດດເດັ່ນໃນການນຳໃຊ້ສຳນວນໂວຫານພາບພິດ ເພື່ອສ້າງມະໂນພາບໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໃນຈິດໃຈຂອງຜູ້ອ່ານ ເຊິ່ງຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຫັນພາບເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍ ແລະ ເຂົ້າເຖິງຄວາມຄິດຂອງຜູ້ແຕ່ງ ເຊັ່ນ: ອຸປະມາ, ອຸປະລັກ, ບຸກຄະລາທິຖານ, ນາມໄນ, ອະທິພົດ, ປະຕິພົດ ... ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບແນວຄິດຂອງ ຍຸຣະສັດ ບຸນສະນິດ (2538) ທີ່ໄດ້ເວົ້າວ່າ ນັກຂຽນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນດ້ານ

ການນຳໃຊ້ພາສາ ເພາະວັນນະຄະດີທີ່ດີກໍຕ້ອງມີຄວາມປານິດໃນການໃຊ້ພາສາ ແລະ ການໃຊ້ພາສາທີ່ດີ ແລະ ງົດງາມເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ວັນນະຄະດີມີຄຸນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ.

ການສຶກສາສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ກັບການນຳໃຊ້ຢູ່ໃນວົງການກະວີ, ນິຍາຍ ຫຼືນິທານຕ່າງໆເພາະມັນເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງນັກແຕ່ງໄດ້ໃຊ້ສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານຢ່າງເໝາະສົມເພື່ອດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຈາກບັນດາຜູ້ອ່ານແລະ ເພື່ອໃຫ້ບົດເລື່ອງມີຄວາມເພີດເພີນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ສິລະປະການປະດິດແຕ່ງມີຄວາມໂດດເດັ່ນຂຶ້ນ. ເພາະສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານແມ່ນໄດ້ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະດິດແຕ່ງເລື່ອງຕ່າງໆເຊັ່ນ: ນິທານ, ເລື່ອງສັ້ນ, ນະວະນິຍາຍ, ວັນນະກະກຳຕ່າງໆຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນຍັງໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະຊາຊົນບົດກອນ, ບົດຂັບ, ບົດລຳ ... ເກືອບວ່າທຸກການປະດິດແຕ່ງບົດປະຊາຊົນວັນນະຄະດີແມ່ນມີສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານເຂົ້ານຳ ເພາະມັນເປັນຕົວເພີ່ມອັດຖະລິດໃຫ້ແກ່ບົດເລື່ອງຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນ.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາການສຶກສາກ່ຽວກັບວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງກໍເຫັນວ່າມີຜູ້ໄດ້ນຳມາສຶກສາພິສິມຄວນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຈະເນັ້ນໄປທາງເນື້ອໃນການສ້ອງແສງ, ຄຸນຄ່າວັນນະຄະດີ, ລົດຊາດຂອງວັນນະຄະດີ ເປັນຫຼັກ. ນອກນັ້ນ, ກໍມີການສຶກສາວັນນະຄະດີປັດຈຸບັນເຊັ່ນ: ຄຳພາ ອຳໄພທິບ (2021) ສຶກສາການໃຊ້ສຳນວນໂວຫານໃນນະວະນິຍາຍ “ກອງພັນທິສອງ” ແລະ “ສອງເອື້ອຍນ້ອງ” ສ່ວນການສຶກສາສຳນວນໂວຫານພາບພິດໃນວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງລາວແມ່ນບໍ່ມີ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄະນະຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງເຫັນໄດ້ເຖິງ ຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີຜື່ນເມືອງ ຕົ້ນຕໍແມ່ນນິທານຜື່ນເມືອງລາວ ທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວັນນະຄະດີຂອງຊາດລາວເຮົາທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຕັ້ງແຕ່ອະດີດຈົນເຖິງປັດຈຸບັນນີ້ ມີການນຳໃຊ້ພາສາ, ສຳນວນໂວຫານ ຫຼື ສຳນວນພາບພິດ ໂດຍເຈາະຈົງສະເພາະສຶກສາປະເພດສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດຢູ່ໃນປຶ້ມນິທານຜື່ນເມືອງລາວມີຈັກປະເພດ ແລະ ມີຈຳນວນຄວາມຖີ່ຂອງການນຳໃຊ້ປະເພດບຸກຄະລາທິຖານຫຼາຍພຽງໃດ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ.

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ເປັນການສຶກສາແບບຄຸນະພາບໂດຍຜ່ານການວິເຄາະຂໍ້ມູນບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດໃນປຶ້ມເລື່ອງນິທານຜື່ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ເຊິ່ງມີຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການສຶກສາດັ່ງນີ້:

2.1 ການຮິບໂຮມຂໍ້ມູນ ແລະ ການຄັດເລືອກຂໍ້ມູນ

- ຮິບໂຮມຂໍ້ມູນທີ່ເປັນເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວກັບທິດສະດີຂອງສຳນວນ, ປະເພດສຳນວນ ແລະ ການຈັດກຸ່ມຄວາມໝາຍ ແລະ ບົດສຶກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ການຄັດເລືອກຂໍ້ມູນແມ່ນໄດ້ດຳເນີນການຄັດເລືອກຂໍ້ມູນທີ່ເປັນສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານໂດຍອີງໃສ່ທິດສະດີທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນຈຳນວນ 17 ເລື່ອງ ໃນປຶ້ມ “ ນິທານພື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2” ແລະ ນຳຂໍ້ມູນ (ບຸກຄະລາທິຖານ) ມາຮຽບຮຽງ ເພື່ອທຳການວິເຄາະຕາມຈຸດປະສົງໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.

2.2 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ນຳເອົາຂໍ້ມູນ (ບຸກຄະລາທິຖານ) ທີ່ຮຽບຮຽງໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ນຳມາວິເຄາະຈັດແບ່ງປະເພດບຸກຄະລາທິຖານຕາມແນວຄວາມຄິດຂອງໄນດາ (Nida, E. 1975) ທີ່ໄດ້ແບ່ງ ສັບຜະສິງ (Entities) ອອກເປັນ 3 ປະເພດຄື: ສິ່ງບໍ່ມີຊີວິດ (Inanimate), ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ (animate) ແລະ ສິ່ງເໜືອທຳມະຊາດ (Supernatural power or being) ດ້ວຍການອະທິບາຍ, ວິເຄາະ ແລະ ຕີຄວາມໝາຍ.

ນອກຈາກນີ້, ເມື່ອໄດ້ຜັນການວິເຄາະຕາມຈຸດປະສົງ, ຕາມແນວຄວາມຄິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ຍັງໄດ້ທຳການນັບຄວາມຖີ່, ຄິດໄລ່ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ນຳສະເໜີຂໍ້ມູນແບບພັນລະນາວິເຄາະຕື່ມ.

3 ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜ່ານການວິເຄາະບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດໃນປຶ້ມເລື່ອງນິທານພື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້: ບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດເຫັນ ໃນປຶ້ມເລື່ອງ “ ນິທານພື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2” ມີທັງໝົດ 30 ສຳນວນ ເຊິ່ງສາມາດແບ່ງອອກເປັນ 3 ປະເພດຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໜືອທຳມະຊາດ ທີ່ມີລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

3.1 ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ.

ສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ບໍ່ມີການຫາຍໃຈ, ບໍ່ມີການເຄື່ອນໄຫວ, ບໍ່ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນຕົ້ນແມ່ນສັບຜະສິງຕ່າງໆທີ່ບໍ່ແມ່ນມະນຸດ, ສັດ, ພືດ ແຕ່ສາມາດຈັບບາຍໄດ້. ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ພົບສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດມີທັງໝົດ 2 ສຳນວນ. ສາມາດແບ່ງອອກເປັນ 2 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າ.

- ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ

ສິ່ງທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ ແມ່ນສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມວິໄສຂອງໂລກ ຫຼືສິ່ງທີ່ເກີດມີ ແລະ ເປັນຢູ່ຕາມທຳມະດາຂອງສິ່ງນັ້ນເຊັ່ນ: ພູເຂົາ, ແມ່ນ້ຳ, ທ້ອງຟ້າ, ລົມ ແລະ ສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນອ້ອມຮອບຕົວເຮົາໂດຍບໍ່ມີໃຜສ້າງມັນຂຶ້ນມາລວມທັງປາກົດການ ຫຼືເຫດການປາກົດການຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບໂລກ. ດັ່ງນັ້ນ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດຈຶ່ງໝາຍເຖິງການນຳເອົາທຳມະຊາດມາເປັນຕົວສະແດງລັກສະນະຂອງມະນຸດ. ຈາກການສຶກສາພົບບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33% ດັ່ງນີ້:

“...ຝ້າຕ່າວປີ້ນລົງປ່ຽນເປັນດິນ ...” (2: 14: 8)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ຝ້າ ໝາຍເຖິງ ສ່ວນເບື້ອງເທິງທີ່ຫຼຽວເຫັນກວມແຜ່ນດິນຢູ່ ເອີ້ນວ່າ: ຝ້າ;ຕ່າວປີ້ນ ໝາຍເຖິງການເຄື່ອນໄຫວຂອງມະນຸດແມ່ນການກັບຄືນ ຫຼືຫວນຄືນ ເຊິ່ງນັກປະຊັນໄດ້ຍົກເອົາ ຝ້າມາເປັນຕົວແທນຂອງມະນຸດ ໂດຍການໃຊ້ຄຳວ່າ ຕ່າວປີ້ນ ເປັນຕົວສະແດງເຖິງການເຄື່ອນໄຫວຂອງມະນຸດ ເພື່ອຍົກໃຫ້ບຸກຄະລາທິຖານນີ້ມາຊີວິດຊີວາຂຶ້ນມາຄືກັນກັບຄືນເຮົາ.

- ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງ.

ສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງ ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນ ແລະ ຈັບບາຍໄດ້, ຈັດທຳຂຶ້ນ, ເຮັດຂຶ້ນ ເຊິ່ງມະນຸດເປັນຜູ້ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍກຳລັງແຮງ ແລະ ຄວາມປານີດ. ດັ່ງນັ້ນ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງຈຶ່ງໝາຍເຖິງການນຳເອົາສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງມາໃຊ້ເພື່ອສະແດງລັກສະນະ, ອາການ, ຄວາມຮູ້ສຶກນິກົດຂອງມະນຸດ. ຈາກການສຶກສາພົບບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງມີ 1 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 3.33% ດັ່ງນີ້: “... ແຕ່ສຽງຊຸ່ຍທີ່ນາງເປົ່າຊ້ຳຝັດບໍ່ເປັນສຽງຊຸ່ຍມັນອອກສຽງເວົ້າຄວາມຄືນວ່າ: ອ້າຍກຳຜ້ານ້ອງຮັກອ້າຍຫຼາຍ! ອ້າຍກຳຜ້ານ້ອງຮັກອ້າຍຫຼາຍ...” (13:101:11 - 14)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ຊຸ່ຍໝາຍເຖິງ ເຄື່ອງດົນຕີແນວໜຶ່ງເຮັດດ້ວຍໄມ້ປ່ອງ ເຈາະຮູຕາມທາງຍາວສຳລັບເອົານ້ຳມືນັ້ນເປົ່າໃຫ້ເປັນເພງ ເອີ້ນ ຊຸ່ຍ; ອອກສຽງເວົ້າ ໝາຍເຖິງສຽງທີ່ຄົນເຮົາເບິ່ງອອກມາ ຫຼືເວົ້າອອກມາເປັນຂໍ້ຄວາມທີ່ເປັນພາສາຄົນ ເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາເຂົ້າໃຈກັນ ແລະ ກັນດ້ວຍການເວົ້າ ຫຼືສົນທະນາກັນໃນເລື່ອງໃດເລື່ອງໜຶ່ງເຊິ່ງນັກປະຊັນໄດ້ເອົາ ຊຸ່ຍ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ມະນຸດໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າອອກສຽງເວົ້າມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງການປາກເວົ້າຂອງມະນຸດ ໃນນີ້ນັກປະຊັນໄດ້ໃຫ້ເຮົາເຫັນບຸກຄະລາທິຖານຢູ່ບ່ອນວ່າ ຊຸ່ຍ ເປັນວັດຖຸຊະນິດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດປາກເວົ້າຄືກັນກັບມະນຸດໄດ້ ແຕ່ໃນນີ້ສຽງຂອງຊຸ່ຍນັ້ນຝັດເປັນເປັນສຽງ

ເວົ້າຂອງຄົນກໍຄືຄວາມວ່າ ອ້າຍກຳພ້າມ້ອງຮັກອ້າຍຫຼາຍ ໃນຄວາມເປັນຈິງບໍ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້.

3.2 ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ.

ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ສາມາດສະແດງ ຄຸນສົມບັດໃນການດຳລົງຊີວິດໄດ້ເຊັ່ນ: ມີຂະບວນການ ຫາຍໃຈ, ມີການເຄື່ອນທີ່, ມີການຕອບສະໜອງກັບສິ່ງທີ່ ມາກະທົບ ແລະ ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນຕົ້ນ. ສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ຢ່າງຄື: ສັດ, ພືດ ແລະ ມະນຸດ ແຕ່ ຜ່ານການສຶກສາຄັ້ງນີ້ພົບວ່າ ມີ 2 ຢ່າງ ຄື: ບຸກຄະລາທິຖານ ສັດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານພືດ ສ່ວນບຸກຄະລາທິຖານ ມະນຸດບໍ່ພົບເຫັນ.

- ບຸກຄະລາທິຖານສັດ.

ສັດໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ມີຈິດວິນຍານສາມາດເຄື່ອນໄຫວ ໄປມາໄດ້ ໂດຍມີການນຳສັດມາສະແດງໃຫ້ເຫັນຄຸນ ລັກສະນະຂອງມະນຸດເພື່ອຊີ້ຄວາມຢ່າງໃດຢ່າງໜຶ່ງໂດຍນຳ ໃຊ້ສັດຫຼາຍປະເພດມາເປັນຕົວແທນ ຫຼືລັກສະນະອາການ ໃຫ້ແກ່ມະນຸດ. ຈາກການສຶກສາພົບບຸກຄະລາທິຖານສັດທັງ ໝົດ 23 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 76.66% ດັ່ງນີ້:

“... ນົກແຊວທີ່ບິນມາຈັບເທິງງ່າໄມ້ໄຜ່ກໍຮ້ອງມາ ໃສ່ວ່າ: ຢ່າຈັບ! ຢ່າຈັບ...” (2 : 18 : 1 – 5)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ນົກແຊວ ເປັນນົກຊະນິດໜຶ່ງ ໃນວົງນົກແຊວແຊວມີລັກສະນະເປັນນົກທາງແຊກ;ຮ້ອງ ໝາຍເຖິງ ເປັ່ງສຽງດັງ, ອອກສຽງດັງ ເອີ້ນ ຫາ, ຮຽກຫາ ບອກໃຫ້ໄປ ຫຼືມາດັງໆ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ນົກແຊວມາ ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດໂດຍໃຊ້ຄຳ ຮ້ອງ ມາເປັນຕົວ ສຳແດງເຖິງມະນຸດ, ສຽງທີ່ຮ້ອງອອກມານັ້ນພັດເປັນຄຳເວົ້າ ຄວາມຄືນ ດັ່ງນັ້ນ, ເຮົາຈຶ່ງເຫັນບຸກຄະລາທິຖານຢ່າງຊັດ ເຈນ ເພາະໃນຄວາມເປັນຈິງນົກບໍ່ສາມາດເວົ້າພາສາຄົນໄດ້ ຄືກັນກັບມະນຸດ.

“... ອ້າຍງຸກລາຍງານຄະດີຕາມເລື່ອງວ່າຍ້ອນໝົດມາກັດ ແຫ້ນສາຍບີຂອງຕົນ...” (16 : 130 : 2 – 3)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ງູ ໝາຍເຖິງ ຊື່ສັດເລືອຄານ ບໍ່ມີຕີນ ໂຕຍາວ ໄປດ້ວຍເອິກ ຫຼືບາງບ່ອນວ່າໄປດ້ວຍຫາງ ເອີ້ນ ງູ. ງູ ແບ່ງເປັນສອງຈຳພວກ ຄື: ພວກງູມີພືດ ແລະ ບໍ່ ມີພືດ. ຈຳພວກມີພືດແມ່ນ ງູຈິງອາງ, ງູເຫ້າ, ງູເຝົາກະບາ, ງູ ຂຽວຫາງແຫ້ມ,...ຈຳພວກທີ່ບໍ່ມີພືດແມ່ນງູເຫຼືອມ, ງູສາ, ງູ ສິງ, ງູປາ, ງູສິງເສື້ອ, ສິງດົງ, ສິງປວກ; ສາຍບີ ໝາຍເຖິງ ອະໄວຍະວະສ່ວນໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາຍ ຢູ່ຊື່ກາງໜ້າທ້ອງເປັນ ຮູວ້າເຂົ້າ ຫຼືສວດອອກ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ງູ ມາເປັນຕົວ ແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ສາຍບີ ມາເປັນຕົວ

ສະແດງເຖິງມະນຸດ ໃນນີ້ນັກປະຊົນໄດ້ນຳເອົາອະໄວຍະຂອງ ມະນຸດມາສວມໃຊ້ໃຫ້ກັບງູເພື່ອໃຫ້ເປັນບຸກຄະລາທິຖານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມັນເບິ່ງຄືກັບວ່າແມ່ນມະນຸດ.

“... ພະຍາຊ້າງກໍມໝ້າລົງໜ້ອຍໜຶ່ງແລ້ວຕອບວ່າ: ສຳລັບຂ້ານ້ອຍແລ້ວເປັນສັດໃຫຍ່ເນາະຊາໃຈກະຢາກຢູ່ກາງ ດົງອັນຕຶບໜາຜຸ່ນແລ້ວຈຶ່ງຍູທ່າງຊອກຫາກິນແດ່ ບ່ອນ ຊອກຢູ່ຫາກິນກໍຄືຊິງ່າຍ...” (4:34:6 – 9)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ຊ້າງ ໝາຍເຖິງສັດສີ່ຕີນ ແນວໜຶ່ງທີ່ໃຫຍ່ກວ່າສັດສີ່ຕີນທັງຫຼາຍ ມີງວງ ແລະ ງ່າ; ; ຕອບ ໝາຍເຖິງ ; ຕອບ ໝາຍເຖິງ ເວົ້າ ຫຼືເຮັດກັບຄືນ, ການຕອບຄຳຖາມທີ່ມີໃຜຄົນໜຶ່ງຖາມມາເພື່ອໃຫ້ເຮົາຕອບ ຄືນ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ຊ້າງ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ກັບ ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ຕອບ ມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງກິລິຍາ ອາການຂອງມະນຸດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຮົາເຫັນເຖິງບຸກຄະລາ ທິຖານສັດ ເພາະຊ້າງບໍ່ສາມາດຕອບໄດ້ ແລະ ບໍ່ສາມາດເວົ້າ ພາສາຄົນໄດ້.

“... ເສືອໂຄງກໍເລີຍເຫັນຄັນຄາກໂຕໜຶ່ງກຳລັງນັ່ງ ເຫງົາ ນອນຢູ່ກ້ອງຂອນໄມ້ໃຫຍ່ຈຶ່ງຮ້ອງມາໃສ່ຄັນຄາກວ່າ: ໂອ! ບັກຄັນຄາກຂີ້ທຸດເຕັມຕີນເຕັມເອີຍ! ...” (5:39:5-7)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ເສືອ ໝາຍເຖິງສັດປ່າສີ່ຕີນ ຮູບຮ່າງຄ້າຍຄືແມວ ເປັນສັດຮ້າຍກິນສັດອື່ນເປັນອາຫານ; ຮ້ອງ ໝາຍເຖິງ ເປັ່ງສຽງດັງ, ອອກສຽງດັງ ເອີ້ນ ຫາ, ຮຽກ ຫາ ບອກໃຫ້ໄປ ຫຼືມາດັງໆເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ເສືອ ມາ ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ຮ້ອງມາເປັນ ຕົວສະແດງເຖິງມະນຸດ ເຊິ່ງຮ້ອງໃນທີ່ພັດອອກເປັນພາສາ ຄືນ ນັກປະຊົນໄດ້ໃຊ້ເສືອເຊິ່ງແມ່ນສັດຊະນິດໜຶ່ງທີ່ນັກ ປະຊົນໄດ້ເອົາຄຳເວົ້າຂອງມະນຸດມາສວມໃສ່ໃຫ້ເປັນບຸກ ຄະລາທິຖານ ໃນປະໂຫຍກນີ້ແມ່ນການໃຊ້ຄຳທີ່ສຽດທີ່ດູ ຖຸກຄືນແຕ່ເປັນການໃຫ້ສັດມາເວົ້າແທນຄືນ.

“... ສ່ວນຄັນຄາກໄດ້ຍິນເສືອດູຖຸກຈັ່ງຊັ້ນກໍຕອບ ຂຶ້ນວ່າ:ໂອ! ທ່ານພະຍາເສືອຜູ້ອົງອາດເອີຍ! ...” (5:39:9–10)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ຄັນຄາກ ໝາຍເຖິງສັດສີ່ ຕີນແນວໜຶ່ງຕົວຂະໜາດກົບໜັງເປັນຕຸ່ມຊາໆ ແລະ ມີຢ່າງ ຂາວໆທີ່ຫຼັງ; ຕອບ ໝາຍເຖິງ ເວົ້າ ຫຼືເຮັດກັບຄືນ, ການ ຕອບຄຳຖາມທີ່ມີໃຜຄົນໜຶ່ງຖາມມາເພື່ອໃຫ້ເຮົາຕອບຄືນ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ຄັນຄາກ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ຕອບ ມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງມະນຸດ ນັກປະຊົນໄດ້ໃຫ້ເຮົາເຫັນບຸກຄະລາທິຖານໂດຍການໃຊ້ຄຳ ເວົ້າຂອງຄົນມາເປັນການຕອບຂອງສັດແຕ່ເປັນພາສາຄືນ

ການຕອບໄປຂອງເນື້ອໃນປະໂຫຍກນີ້ເປັນການຕອບແບບສຽດສີໂຕ້ກັບຄືນ.

- ບຸກຄະລາທິຖານພຶດ

ພຶດ ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດກຸ່ມໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ມີການເຄື່ອນໄຫວ ແຕ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ໂດຍການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄປຕາມໄລຍະເວລາ. ດັ່ງນັ້ນ, ບຸກຄະລາທິຖານພຶດຈຶ່ງໝາຍເຖິງການເອົາພຶດມາສະແດງຄຸນລັກສະນະຂອງມະນຸດໃນບາງແງ່ມຸມ. ຈາກການສຶກສາພົບບຸກຄະລາທິຖານພຶດມີ 2 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 6.66% ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

“... ຕົ້ນໄມ້ໃບຫຍ້າທັງມວນລ້ວນແຕ່ໂສກເສົ້າ ຫງວ່ມເຫງົາຫງວ່ແຫ້ງ...” (13: 102: 19-20)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ຕົ້ນໄມ້ ໝາຍເຖິງ ຄຳລວມເອີ້ນພຶດທົ່ວໄປໂດຍປົກກະຕິມີລຳ ຕົ້ນ, ໃນຄວາມໝາຍຄຽບຄຳວ່າ ຕົ້ນ ໝາຍເຖິງ ລຳຂອງຕົ້ນໄມ້, ກົກ, ເຄົ້າ, ເດີມ, ຫົວໜ້າ ເຊິ່ງໄດ້ເອົາ ຕົ້ນໄມ້ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ ຄຳວ່າ ໂສກເສົ້າ ມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງອາການຂອງມະນຸດ.

“... ເມື່ອໝາກຕູມຖືກຕຸ້ຫວ່າເປັນຜູ້ກໍາເລື່ອງ ໝາກຕູມກໍປະຕິເສດຜ້ອມອ້າງວ່າກະຮອກຮັດຄໍຂອງຕົນ...” (16: 129: 16 -18)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ໝາກຕູມ ໝາຍເຖິງ ໝາກໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງທີ່ມີຢາງ; ປະຕິເສດ ໝາຍເຖິງ ບໍ່ຮັບ, ບໍ່ຍອມຮັບ; ຄໍ ໝາຍເຖິງ ອະໄວຍະວະບ່ອນຫົວກັບຕີນຕົວ (ເລົ່າຄົງ) ຕໍ່ກັນ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ນຳເອົາໝາກຕູມມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດໂດຍຄຳວ່າ ປະຕິເສດມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງປະນຸດ ແຕ່ມັນບໍ່ສາມາດປະຕິເສດໄດ້ ເພາະໝາກຕູມເປັນພຽງໝາກໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ຄືກັນກັບມະນຸດນັກປະຊົນຢາກໃຫ້ເຮົາຮູ້ວ່າໝາກຕູມໃນທີ່ນີ້ເປັນບຸກຄະລາທິຖານເພາະໄດ້ໃຊ້ການປະຕິເສດ ຫຼືກ່າວອ້າງມາສວມໃສ່ໃຫ້ໝາກຕູມເຜື່ອມີກິລິຍາອາການເໝືອນກັບມະນຸດ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ປະໂຫຍກນີ້ເຫັນບຸກຄະລາທິຖານຊັດເຈນຂຶ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ເອົາຄຳວ່າທີ່ວ່າ ກະຮອກຮັດຄໍຂອງຕົນມາສະແດງເຖິງບຸກຄະລາທິຖານອີກ ເພາະໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວກະຮອກບໍ່ສາມາດຮັດຄໍໝາກຕູມໄດ້ເພາະໝາກຕູມບໍ່ມີຄໍເໝືອນກັບມະນຸດ ມັນເປັນພຽງພຶດຊະນິດໜຶ່ງບໍ່ແມ່ນມະນຸດ.

3.3 ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ.

ສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ບໍ່ສາມາດຄອບຄອງໄດ້ຈິງ, ມີຄຸນສົມບັດ ແລະ ລັກສະນະທີ່ເໝືອກວ່າບຸກຄົນທີ່ພົບເຫັນທົ່ວໄປ, ມີພຶດຕິກຳຕາມລັກສະນະ

ຄວາມເຊື່ອ ແລະ ຈິນຕະນາການທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ຈາກວັດຈະນານຸກົມໃນສັງຄົມ. ສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ແບ່ງອອກເປັນ 2 ຢ່າງຄື: ພະລັງອຳນາດ ແລະ ຕົວບຸກຄົນ ແຕ່ຜ່ານການສຶກສາພົບເຫັນ ບຸກຄະລາທິຖານຕົວບຸກຄົນ ສ່ວນບຸກຄະລາທິຖານພະລັງອຳນາດແມ່ນບໍ່ພົບເຫັນ.

ບຸກຄະລາທິຖານຕົວບຸກຄົນ ເຊິ່ງຕົວບຸກຄົນ ໃນທີ່ນີ້ ໝາຍເຖິງ ພະເຈົ້າ, ນາງຝ້າ, ທຸດສະຫວັນ, ຜີ ເປັນຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ບຸກຄະລາທິຖານຕົວບຸກຄົນຈຶ່ງໝາຍເຖິງການນຳເອົາຕົວບຸກຄົນຈຳພວກນີ້ມາເປັນຕົວສະແດງໃຫ້ເຫັນລັກສະນະຂອງມະນຸດ. ຈາກການສຶກສາພົບບຸກຄະລາທິຖານຕົວບຸກຄົນມີ 3 ສຳນວນ ເທົ່າກັບ 10% ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

“... ກ່ອນຂ້ອນແຈ້ງຄືນນັ້ນພະອິນໄດ້ເນລະມິດໃຫ້ນາງກິ່ງກ້ອຍເປັນຄົນປົກກະຕິອ້ວນພິດົງາມ...” (15: 126: 18-19)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ພະອິນ ໝາຍເຖິງເປັນເທວະຊາດຕາມຄະຕິໃນສາສະໜາຮິນດູ, ສາສະໜາພຸດ ມີໜ້າທີ່ປົກຄອງສະຫວັນ ແລະ ອະພິບານໂລກ; ເນລະມິດ ໝາຍເຖິງ ນິດມິດ, ສ້າງ, ແປງ, ເຮັດ, ບັນດານໃຫ້ມີຂຶ້ນຕາມໃຈ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ພະອິນ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ເນລະມິດ ເປັນຕົວສະແດງເຖິງການກະທຳຂອງຜູ້ທີ່ເໝືອກວ່າຄົນທຳມະດາທົ່ວໄປ ສາມາດສ້າງ, ແປງ, ເຮັດ, ບັນດານໃຫ້ມີຂຶ້ນຕາມໃຈ ໃຫ້ເຮົາເຫັນບຸກຄະລາທິຖານຢ່າງຊັດເຈນຢູ່ບ່ອນວ່າ ພະອິນໄດ້ເນລະມິດໃຫ້ນາງກິ່ງກ້ອຍເປັນຄົນປົກກະຕິອ້ວນພິດົງາມ ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຄົນເຮົາບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ທີ່ຈະເຮັດຄົນຜູ້ໜຶ່ງອ້ວນ, ງາມພາຍໃນໄລຍະເວລາອັນສັ້ນ.

“...ເທວະດາໄດ້ເອົາເຄື່ອງອາພອນທົບມາໃສ່ໃຫ້ນາງ...” (15: 126: 20-21)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ ເທວະດາ ໝາຍເຖິງ ໝູ່ເທບ, ຊາວສະຫວັນ, ເທວະດາແຍກເປັນສາມຈຳພວກຄື: 1. ພະເຈົ້າຊີວິດ ແລະ ອັກຄະມະເຫສີ ເອີ້ນ ສົມມຸດຕິເທວະດາ, ຜູ້ເກີດໃນສະຫວັນ ເອີ້ນ ອຸປັດຕິເທວະດາ, ພະອະລິຍະບຸກຄົນ ເອີ້ນ ວິສຸດທິເທວະດາ; ທົບ ໝາຍເຖິງ ປະເສີດ, ດິເລີດ ແລະ ສະຫວັນ, ຊັ້ນຝ້າ ເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ເທວະດາ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ທົບ ມາເປັນຕົວສະແດງເຖິງການການກະທຳຂອງມະນຸດທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ, ເໝືອຄວາມເປັນຈິງ ເພາະໃນຄວາມເປັນເລື່ອງອາພອນທົບແມ່ນບໍ່ມີຈິງເຮົາບໍ່ສາມາດພິສູດມັນໄດ້.

“...ຢູ່ມາມື້ໜຶ່ງຄືຊິແມ່ນພະອິນດິຕິນຊາດກໍບໍ່ຮູ້ເຫັນເປັນແນວນັ້ນເພິ່ນກໍເລີຍເນລະມິດກ່ອນຄຳໜຶ່ງຊຳກຳປັ້ນຜູ້ໃຫຍ່ຕົກລົງມາຕໍ່ໜ້າທ້າວຂີ້ຄ້ານ...” (9: 70: 9 -11)

ຈາກສຳນວນຂ້າງເທິງນີ້ພະອິນ ໝາຍເຖິງເປັນເທວະຊາດຕາມຄະຕິໃນສາສະໜາອິນດູ, ສາສະໜາພຸດ ມີໜ້າທີ່ປົກຄອງສະຫວັນ ແລະ ອະພິບານໂລກ; ເນລະມິດ ໝາຍເຖິງ ນິດມິດ, ສ້າງ, ແປງ, ເຮັດ, ບັນດານໃຫ້ມີຂຶ້ນຕາມໃຈເຊິ່ງນັກປະຊົນໄດ້ເອົາ ພະອິນ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍໃຊ້ຄຳວ່າ ເນລະມິດ ເຊິ່ງບົ່ງບອກເຖິງຄວາມໝັ້ງຄົງອັດສະຈັນໃນການເຮັດໃຫ້ສິ່ງໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນມາໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ.

4. ວິພາກຜົນ

ຜົນການສຶກສາບຸກຄະລາທິຖານໃນປຶ້ມເລື່ອງ “ ນິທານຜື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2” ຮຽບຮຽງໂດຍ ກິແດງ ພອນກະເສີມສຸກ ເຮັດໃຫ້ເຫັນໄດ້ດັ່ງນີ້: ການວິເຄາະປະເພດບຸກຄະລາທິຖານໃນປຶ້ມເລື່ອງ ນິທານຜື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ພົບວ່າມີ 3 ປະເພດຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ເຊິ່ງຄະນະຄົ້ນຄວ້າໄດ້ນຳໃຊ້ແນວຄິດຂອງໂນດາ (Nida, 1975) ນຳມາວິເຄາະເຫັນວ່າ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນຕາມການຈັດແບ່ງສັບພະສິ່ງ (Entities).

ນອກຈາກນີ້, ເມື່ອວິເຄາະບຸກຄະລາທິຖານແຕ່ລະປະເພດແລ້ວພົບວ່າ ມີບຸກຄະລາທິຖານທີ່ສອດຄ່ອງກັນ 5 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນສິ່ງທຳມະຊາດ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນສັດ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນຜືດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດທີ່ເປັນຕົວບຸກຄົນ ແລະ ບໍ່ພົບເຫັນໃນການວິເຄາະໃນຄັ້ງນີ້ ຄືບໍ່ສອດຄ່ອງກັນ ມີ 2 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານມະນຸດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານພະລັງອຳນາດ.

ເມື່ອນຳຜົນການສຶກສາປຽບທຽບກັບບົດວິໄຈຂອງຄຳພາ ອຳໄພທິບ (2021) ພົບວ່າ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນໃນເລື່ອງການໃຊ້ສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານ ແມ່ນປາກົດໃນທັງ ນິທານ ແລະ ນະວະນິຍາຍ ເພາະວ່າ ສຳນວນບຸກຄະລາທິຖານກໍ່ແມ່ນສິລະປະການໃຊ້ພາສາປະເພດໜຶ່ງທີ່ນິຍົມນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະດິດແຕ່ງວັນນະຄະດີ ແຕ່ອາດມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານຈຳນວນຄວາມຖີ່ຂອງການນຳໃຊ້ໃນແຕ່ລະປະເພດວັນນະຄະດີເປັນຫຼັກ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜ່ານການວິເຄາະປະເພດບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດໃນປຶ້ມເລື່ອງນິທານຜື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້: ປະເພດບຸກຄະລາທິຖານທີ່ປາກົດໃນປຶ້ມເລື່ອງນິທານຜື້ນເມືອງລາວເຫຼັ້ມ 2 ປາກົດມີ 3 ປະເພດຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ, ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ເຊິ່ງໃນປະເພດບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດປາກົດມີ 2 ຢ່າງຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທຳມະຊາດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງປະດິດ ຫຼືສິ່ງກໍ່ສ້າງ; ໃນປະເພດບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ປາກົດ 2 ຢ່າງ ຄື: ບຸກຄະລາທິຖານສັດ ແລະ ບຸກຄະລາທິຖານຜືດ ສ່ວນບຸກຄະລາທິຖານມະນຸດບໍ່ພົບເຫັນ; ໃນປະເພດບຸກຄະລາທິຖານສິ່ງທີ່ເໝືອທຳມະຊາດ ປາກົດມີ 1 ຢ່າງ ຄືບຸກຄະລາທິຖານຕົວບຸກຄົນ ສ່ວນບຸກຄະລາທິຖານພະລັງອຳນາດແມ່ນບໍ່ພົບເຫັນ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຄະນະຄົ້ນຄວ້າຂໍປະຕິຍານວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດໃດໆທັງນັ້ນ, ໃນກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດກໍ່ຕາມ ຄະນະຄົ້ນຄວ້າມີຄວາມຍິນດີ ຂໍຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຝ່າຍດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Amphaithip, Khampha. (2021). Use of Visual Idioms in the Novel Written by Souvanthone Bouphanouvong. Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development, 7: 181-190.
- Bountavong, Sonesanith. (2012). Lao literature-folklore. Luangprabang: Souphanouvong University.
- Charles F Voegelin & Florence M Voegelin. (1957). Hopi Domains: a lexical approach to the problem of selection, Baltimore: Waverly Press, Inc.
- Changkwanu, Preecha. (2002). the Art of Writing. Bangkok: Thephprathanphone.
- Kongkananda, Wibha. (1990). Literature studies. Bangkok: Thaiwannawit.
- Konvivong, Siviangkheh. (2013). Lao Dictionary. Vientiane: State Printing Enterprise.

- Malavong, Phaivan. (2015). Literature: Criticism. Vientiane: Palinda Printing.
- Na nakhon, Ploeng. (1997). Phasawanna. Bangkok: Khaofang Publishing.
- Nida, Eugene A. (1975). Componential Analysis of Meaning, Belgium: Mouton.
- Onemanisone, Thongkham. (2008). Lao Dictionary. Vientiane: Penny Advertising Printing.
- Paphaphan, Bouali. (2020). Lao language. Vientiane: National University of Laos.
- Petkaew, Chuan. (1981). Thai literature studies. Bangkok: OS Printing House.
- Praiwan, Rayai. (2010). Literature studies. Bangkok: Prikwarn Graphic Co., Ltd.
- Sangkhaphanthanon, Thanya. (1996). Literature Criticism. Pathumthani: Nakhone.
- Sihaampai, Prapasri. (1995). the Culture of Language. Bangkok: Chulalongkorn University.